

Til medlemmene i Universitetets utdanningsutvalg
Forslag til dagsorden møte i Utdanningsutvalget – Møte 1, 2024
 Tidspunkt: 07. februar, kl. 10.00-13.00
Møtested: Møterom A+B, Museplass 1 (kjelleren)

Forslag til dagsorden:

<i>Estimert tid</i>		
10	I Godkjenning av innkalling og dagsorden II Godkjenning av protokoll fra UU-møte 7. desember III Skriftlige og muntlige orienteringer fra utvalgsleder og administrasjonen - Undersøkelse for utenlandske studenter - Studiebarometeret (spærrefrist 15. februar) - Orientering om UiBChat	
15	Sak nr 1/24 <i>drøftingssak</i>	Støtteverktøy for studentpraksis
55	Sak nr 2 /24 <i>drøftingssak</i>	Forslag til revidert kvalitetssystem – førsteutkast
10	Pause	
30	Sak nr 3 /24 <i>drøftingssak</i>	Bredde i utdanning
30	Sak nr. 4/24 <i>Vedtakssak</i>	Revisjon av opptaksforskriften
10	Sak nr. 5/24 <i>Vedtakssak</i>	Oppnevning av sentral studiekvalitetskomité
10	Sak nr. 6/24 <i>Vedtakssak</i>	Kriterier for tildeling av insentivmidler for 2024 og 2025
10	Eventuelt	

Kommende saker

April - Endelig versjon kvalitetssystem

UU-seminaret i april – (Solstrand):

- Veileder og maler for studiekvalitetssystemet
- Kurs og opplæring i bruk av KI-verktøy i undervisning (UPED, SLATE)

Mai – gjennomføring med fokus på studentaktivitet/faglig pedagogisk innhold

Årshjulsaker i Utdanningsutvalget i 2024

Februar: Videreføring/oppnevning av Studiekvalitetskomite

Februar: Revisjon av opptaksforskriften

April: UU-seminar

April: Årsrapport fra Studentombudet

Mai: Orientering om planer for opptaket

Juni: Tildeling av insentivmidler

Juni: Melding om internasjonalisering

September: Gjennomgang av studentrekrutteringen

September: Studiestartuken /Velkomstuken
September: Studiekvalitetsmeldingen
September: Mangfold og inkludering + resultat av undersøkelsen
Oktober: Opptak og opptaksrammer
Oktober: Presentasjon av Studentparlamentets program
Oktober: Årsmelding fra Læringsmiljøutvalget
Oktober: Utdanningsutvalgets møteplan 2024
Oktober: Studieportefølje
Oktober: Olsens legat – Revidering av retningslinjer
Oktober: Forsinket sensur
Desember: Planer for velkomstuken neste studieår
Desember: UU sine prioriteringer for strategi i kommende kalenderår
Desember: Kriterier for insentivmidler
Desember: Studiekvalitetsseminar

UNIVERSITETET I BERGEN

Universitetets utdanningsutvalg

Ephorte: 2024/1838

Sak 01/24 Støtteverktøy for studentpraksis

Orienterings- og drøftingssak

Til: Universitetets utdanningsutvalg
Fra: Studieavdelingen
Møte: 7. Februar 2024

Bakgrunn

Praksis i utdanningene er ressurskrevende å administrere og gjennomføre for partene som er involvert. For mange utdanninger har det i lang tid vært behov for verktøy som letter administrativt og faglig arbeid i praksisarbeidet.

Den nasjonale Arbeidslivsportalen (ALP) ble utviklet med mål om å bli den viktigste nasjonale samhandlingsplattformen mellom utdanning og arbeidsliv. Sluttproduktet ble i hovedsak et verktøy som forenkler arbeidsprosesser knyttet til plassering av studenter i et praksisopphold. Det medisinske fakultet (MED) og Det psykologiske fakultet (PSYK) har testet ut ALP, og erfart at portalen har mangler, og at den ikke dekker nødvendig behov for funksjonalitet.

Arbeidslivsportalen

ALP ble utviklet av tjenesteleverandøren Sikt i samarbeid med OsloMet som en plattform for praksisadministrasjon til bruk for lærestedene. Opprinnelig var plattformen tenkt innfaset i omganger, der fase 1 omhandlet funksjonalitet for å plassere studenter i et praksisopphold. Fase 2 planla for at portalen skulle få funksjonalitet som gjorde den mer anvendelig for flere utdanningsløp, og at den skulle være en kommunikasjonsplattform mellom student, veileder og faglærer. Ambisjonene ble nedjustert da det viste seg at det gjensto arbeid fra første fase.

ALP ble en portal der student, praksissted og lærested kan logge inn og få relevant oversikt i forbindelse med plassering av praksisstudent. Den lar lærestedene bestille praksisplasser, praksisstedene besvare bestillingene, studentene ønske seg plass, og lærestedene plassere studentene manuelt eller automatisk etter ønske.

Våren 2021 ble første versjon av portalen satt i produksjon, og studiestedene kunne starte egen testing og pilotering. De fleste lærestedene som benytter Felles studentsystem (FS) startet arbeidet med ulike former for testing av portalen. Ved UiB planla PSYK og MED for utprøving i utvalgte emner.

Det ble ganske raskt etablert at ALP ikke egnet seg for bruk i lærerutdanningene. Årsaken var at løsningen ikke klarte å håndtere den store variasjonen av fagkombinasjoner, eller at praksissteder kan tilby ulike kombinasjoner av undervisningsfag til et gitt antall studenter i en ønsket periode. På dette området var erfaringene fra hele landet unisone, og PSYK valgte å ikke gå videre med pilotering innenfor lektorutdanningen.

MED har gjort forsøk i tre emner på å benytte ALP til praksisadministrasjon, ett ved medisinstudiet og to ved tannpleierstudiet. Grunnet en urimelig mengde ekstra arbeid over tid, lot kun forsøket i emnet der tannpleierstudenter har praksis i sykehjem i Bergen kommune seg gjennomføre. Dette var en positiv opplevelse både for Institutt for klinisk odontologi (IKO) og Bergen kommune. Da de samme studentene videre skulle ha praksis i den offentlige tannhelsetjenesten, var det ønsket å bruke ALP til å administrere denne perioden. ALP fikk derimot problemer når emnet strakk seg over tre semestre, og praksisadministrasjon i ALP lot seg ikke gjennomføre.

ALP får relativt ofte problemer i møte med kompleksiteten som praksisfeltet ofte befinner seg innenfor. Løsningen fungerer teknisk sett bra for de svært enkle praksisoppleggene, der alle studentene skal ha samme type av praksis i samme periode i samme semesteret.

I 2023 ble ALP satt i «Feature Freeze» hos SIKT. Dette medfører at det ikke gjennomføres videre utvikling av løsningen fremover, kun feilretting. ALP vil være tilgjengelig for bruk med sin gjeldende funksjonalitet frem til avvikling tentativt 2026. Dette medfører at SIKT i liten grad vil ha mulighet for å kunne håndtere de ulike nyansene som praksisfeltet ofte inneholder, og at utviklingen har stoppet før løsningen egentlig har vært bredt testet innenfor de ulike aktuelle utdanningene.

Behov for støtte i praksisarbeid

Det er hittil ikke gjort et samlet innsiktsarbeid for å avdekke hva slags verktøy UiB har behov for i forbindelse med planlegging og gjennomføring av studentpraksis. Det er heller ikke utredet hvilke verktøy som brukes eller eksisterer i og utenfor sektoren.

Dokumentasjon på utførte oppgaver i praksis ved UiB skjer i dag stort sett via signaturer på papir, og informasjon deles ellers via e-post. Ved MED brukes sjekklister, som samles inn og registreres til kvantitativ kontroll ved kursavslutning. Studentene har få muligheter til å få tilbakemelding på hvordan de mestrer kravene, og til egenrefleksjon. Det er krevende å holde oversikt over progresjon over en større studentgruppe, og å støtte de som trenger oppfølging. Den nasjonale kompetanseportalen har noen verktøy som støtter veiledning under praksis, og er aktuell å teste for praksis i medisinstudiet.

Lektorsenteret har også et tydelig behov for verktøy som støtter faglig oppfølging av studenter i praksis, og til administrativt arbeid.

MED har tatt initiativ til en pilot på verktøystøtte våren 2024, der de prøver ut et verktøy spesifikt rettet mot odontologiutdanningene fra MOSO AS. Lektorsenteret skal også pilotere programvare rettet spesifikt for lærerstudenter fra samme selskap våren 2024.

MOSO (Mentoring and Observation Software) er et selskap som har fått med seg universiteter og høyskoler i Norge og Sverige i utviklingen av en programvare som integrerer planlegging, observasjon og veiledning i høyere utdanning. Programvaren MOSO leverer funksjonalitet for deling av informasjon, observasjon og tilbakemeldinger - mellom studenter, veiledere og faglærere. UiB vil vurdere om funksjonaliteten treffer våre behov gjennom piloteringen. For å møte spesifikke krav til ulike utdanningsprogrammer, leveres skreddersydde applikasjoner (moduler) for lærerutdanning, tannlege, sykepleie og fysioterapiutdanning. Flere utdanningsinstitusjoner i Norge har i løpet av de siste årene bidratt i utviklingen av plattformen, blant disse UiA, UiT og OsloMet.

MOSO har fått tildelt midler fra Innovasjon Norge til utvikling av en felles nasjonal digital plattform for praksisutdanningene, kalt Nansen. De ønsker å få inn flere moduler, slik at plattformen dekker flere utdanningsprogrammer, i tillegg til å få med funksjonalitet ønsket fra UH-institusjoner. I pilotfasen vil Nansen brukes som et frittstående verktøy uten integrasjoner mot UiBs digitale portefølje. Eventuelle fremtidige integrasjoner forventes løst av SIKT.

Pilotering av verktøy fra MOSO ved MED og Lektorsenteret vil gi UiB mulighet til å gi innspill i den videre utviklingen, og samtidig gi nyttige erfaringer rundt hva et støtteverktøy for praksis kan gi.

I piloten ved MED er følgende behov ønsket dekket:

- Digitalisering av dagens papirbaserte sjekklister for kvantitativ praksisoppfølging (at studentene har utført de oppgavene de skal)
- Utvide praksisoppfølgingen til å omfatte kvalitativ progresjon (studentene har lært det vi ønsker de skal lære på ønsket nivå og reflekterer selv rundt egen læring)
- Effektivisere og redusere risikoen for feil ved dagens administrative arbeidsflyt
- Sikre bedre oppfølging av studenter underveis i praksis med mulighet for å iverksette tiltak for å unngå at en student blir hengende etter.
- Redusere mulighet for at praksisinformasjon blir borte eller kommer på avveie

Piloten ved Lektorsenteret har kvalitet i faglig oppfølging av studentene som prioritet, i tillegg skal man teste ut en digital praksislogg der studentene kan få signaturer fra veiledere i skolen på deltakelse i ulike aktiviteter via en digital løsning som erstatter dagens papirlogg. I den faglige oppfølgingen er det fokus på kommunikasjon mellom veileder i praksis og student, både før og under gjennomføring av praksis. Relevant informasjon om student skal kunne deles på en enkel måte med praksisveileder. Slik vil også deler av informasjonsflyten omkring studentenes faglige bakgrunn, læringsmål, osv., skje via den digitale plattformen og erstatte informasjonsflyt som i dag går på epost mellom UiBs praksisadministrasjon og skolene.

Saken legges frem for Utdanningsutvalget til orientering og drøfting.

**Sak 02/24 Forslag til revidert kvalitetssystem for
utdanning – førsteutkast.**

Drøftingssak

Til: Universitetets utdanningsutvalg
Fra: Studieavdelingen
Møte: 7. Februar 2024

Bakgrunn

Utdanningsutvalget satte våren 2023 ned en arbeidsgruppe som fikk i oppgave å utarbeide et forslag til revidert kvalitetssystem for utdanning ved UiB. Grunnlaget for arbeidet er erfaringer med det nåværende kvalitetssystemet som ble satt i drift i 2019, og NOKUT sine innspill i forbindelse med systemtilsynet i 2022/23. Utdanningsutvalget hadde revisjon av kvalitetssystemet som tema i det årlige UU-seminaret i april 2023, og la der rammene for arbeidet i arbeidsgruppen.

Universitetsstyret ga tilslutning til planene for revisjonsarbeidet i møte 11. mai. Revisjon av kvalitetssystemet for utdanning og kvalitetssystemet for ph.d.-utdanning må skje parallelt, og det siktes mot vedtak av de nye kvalitetssystemene i universitetsstyret i møte 2. mai 2024.

Arbeidsgruppen har hatt følgende mandat:

- Vurdere muligheter for å forenkle UiB sitt kvalitetssystem og omfang av rapportering og dokumentasjon.
- Sikre at nasjonale og lokale forskriftskrav blir godt kommunisert og ivaretatt av systemet
- Sammenligne de to kvalitetssystemene (utdanning og ph.d.-utdanning) til UiB og vurdere felleselementer og sykliske tilpasninger
- Vurdere mandat og arbeidsdeling til fakultetsvise og sentrale komiteer og grupper i systemet

Arbeidsgruppen har følgende sammensetning:

- Prorektor leder gruppen, Pinar Heggernes
- Visedekan for utdanning, Yael Harlap (PSY)
- Visedekan for forskerutdanning, Martha Enger (MED)
- Studieprogramleder, Frode Meland (SV)
- Studiesjef på et fakultet, Birthe Gjerdevik (MN)
- Studentrepresentant, Alexander Sæbøe Svendsen (Studentparlamentet)
- SA sekretariat, Tove Steinsland/ Peter Woldseth og FiA, Marie Eide (knyttet til ph.d utdanningen.)

Prosess

Arbeidsgruppen har hatt fire møter i 2023, ett møte i 2024 og det er planlagt ytterligere ett møte i 2024. Utdanningsutvalget fikk en løypemelding om arbeidet i møte 07.12.2023. Universitetsledelsen, inkludert dekaner og fakultetsdirektører, er blitt orientert om arbeidet i møter desember 2023 og januar 2024. Forslag til revidert kvalitetssystem ble sendt til en referansegruppe i januar, og har blitt drøftet i et møte med studiesjefene ved fakultetene 2. februar.

Etter eventuelle justeringer som følge av innspill fra Utdanningsutvalget 7. februar, legges det opp til at fakultetene diskuterer forslag til nytt kvalitetssystem og kommer med sine eventuelle innspill innen 8. mars. Studieavdelingen sender ut revidert versjon 9. februar, og visedekaner for utdanning og studiesjefer bes koordinere dette arbeidet. Arbeidsgruppen tar sikte på å fullføre arbeidet i møtet den 14. mars, basert på innkomne innspill. Videre plan er at Utdanningsutvalget skal få seg forelagt endelig utkast til kvalitetssystem i møtet 3. april,

og at forslag om nytt kvalitetssystem legges fram for styret for vedtak i styremøte 2. mai, sammen med revidert kvalitetssystem for ph.d.-utdanningen.

Om forslaget

Arbeidsgruppen har utarbeidet et forslag til revidert kvalitetssystem, som følger som vedlegg i saken. Endringene som er foreslått og vurderingene som er gjort av arbeidsgruppen er kort oppsummert her.

I det reviderte systemet er det foreslått et økt fokus på det kontinuerlige kvalitetsarbeidet og mindre fokus på kontroll av dette. Det legges opp til at løpende arbeid med kvalitetsutvikling skal basere seg på dialoger, samtaler, seminarer og møter som tilrettelegger for erfaringsutveksling og at utdanningskvalitet er på dagsorden.

De formelle prosessene i kvalitetssystemet er forenklet ved at

- årlig rapportering på emne- og programnivå er fjernet
- programevalueringer er foreslått foretatt hvert 6. år i stedet for hvert 5.
- det er innført en tydeligere skille mellom kvalitetsutvikling og kvalitetskontroll
- kravene til emne- og programevalueringer er ryddet og kortet ned
- formen på studiekvalitetsmeldingene er forenklet

Enkelte prosesser, ansvar og forskriftskrav er tydeliggjort ved at

- ansvarslistene for ulike faglige roller er revidert
- bidrag fra eksterne fagfeller og representanter for arbeidslivet er nevnt eksplisitt
- fakultetene utarbeider langsiktige planer for sine studieporteføljer
- opprettelse og nedleggelse av studietilbud forankres i de langsiktige planene
- direkte kopling mellom reakkreditering og nedlegging fjernes; program som ikke reakkrediteres, skal forbedres

Forslag til nytt kvalitetssystem beholder årlige dialogmøter og studiekvalitetsmeldinger på institutt-, fakultet- og sentralt nivå, men omfang og form bestemmes av fagmiljøet og kan variere fra år til år. Hensikten er at kvalitetsmeldingene kan forenkles og det kan legges til rette for mer dialog og erfaringsutveksling.

I forslaget utgår benevnelsen «fakultetsvise læringsdesigngrupper», men fakultetene skal fortsatt ha egne ordninger for å veilede sine fagmiljøer i kvalitetsutvikling. Sentral læringsdesigngruppe består. Det er foreslått at fakultetsvise og sentrale studiekvalitetskomitéer består i dagens form, men beskrivelsene er justert i henhold til de ovenstående punktene.

Arbeidsgruppen har lagt vekt på å korte ned og fjerne gjentakelser i kvalitetssystemet for utdanning, slik at det blir lettere å finne frem, og hvilke krav som gjelder i hvilke prosesser kommer tydeligere frem. Dette er også i henhold til innspillene arbeidsgruppen har mottatt. Erfaringer tilsier at det som er nevnt som råd, tips og eksempler, lett kan bli oppfattet som krav.

En kortere og enklere beskrivelse av kvalitetssystemet kan føre til en del spørsmål, spesielt angående kvalitetsutvikling, og behov for veiledning og eksempler på gode praksiser. Derfor legger arbeidsgruppen opp til at det utarbeides en veileder som gir utfyllende informasjon, råd, hjelp og tips til enkelte kapitler og avsnitt av kvalitetssystemet. Hensikten er å oppnå et tydeligere skille mellom hva som er krav og hva som er anbefalinger, råd og eksempler.

Kvalitetssystemet for utdanning skal vedtas av universitetsstyret, mens veilederen er foreslått å være et levende dokument som kan revideres av Utdanningsutvalget ved behov.

Om veilederen skal være ett dokument, eller om det skal være ulike dokumenter tilknyttet ulike deler av kvalitetssystemet, som presenteres på en samlet nettside, er opp til diskusjon. En foreløpig versjon i form av ett dokument følger som vedlegg i saken.

Saken legges fram for Utdanningsutvalget for drøfting.

UNIVERSITETET I BERGEN

Universitetets utdanningsutvalg

Ephorte:

Sak 03/24 Bredde i utdanning

Drøftingssak

Til: Universitetets utdanningsutvalg
Fra: Studieavdelingen
Møte: 7. Februar 2024

Bakgrunn

I 2021 var forholdet mellom faglig bredde og fordypning i utdanningene gjenstand for drøftinger i Utdanningsutvalget (UU) i flere omganger ([uu-sak 13/21](#) og [uu-sak 42/21](#)). Til grunn for drøftingene lå et ønske om å tilby studentene innsikt i flere fagområder og tverrfaglighet, spesielt på bachelornivået. Det ble satt ned en arbeidsgruppe til dette formål. Gjennom sitt utredningsarbeid, fant arbeidsgruppen ut at selv om mange studieprogram innebærer stor grad av valgfrihet for studentene, tar de fleste bachelorstudenter 70% av sine valgfrie studiepoeng innenfor eget utdanningsområde.

Modellene arbeidsgruppen introduserte som mulige veier til å sikre studentene mer faglig bredde, ble presentert i en egen [rapport](#). Etter drøftingene av arbeidsgruppens anbefalinger, ble en [nettside med åpne emner](#) publisert i januar 2022. Hensikten var å gjøre det lettere for studenter, studieadministrasjon og programansvarlige å finne fram til aktuelle emner, og gjøre det enklere for fakultetene å tilrettelegge for at studenter kan ta emner også utenfor eget fakultet.

Universitetet i Oslo har en egen ordning med emnegrupper på 40 studiepoeng som tilleggsspesialisering, for å gi studentene utvidet kompetanse og muligheter til å søke opptak til flere masterprogram. Å introdusere en ordning med emnegrupper, lignende den UiO har, var et av forslagene som ble drøftet av Utdanningsutvalget i 2021. En bedre samordning på tvers av fakultetene og et system for å hjelpe studentene med emnevalg kan bidra positivt til faglig bredde samtidig som gjennomføring på normert tid.

UiBs strategi for perioden 2023-2030 har en visjon for utdanning der UiB skal utdanne kandidater som kan forme morgendagens samfunn, arbeids- og næringsliv med perspektiver fra ulike fagområder. Denne visjonen støttes av en ambisjon om å forvalte og tydeliggjøre UiBs nasjonale ansvar for å tilby utdanninger over en stor faglig bredde. Visjonen og ambisjonen konkretiseres ved et tilretteleggende punkt som sier at UiB skal tilby studentene mulighet til å velge emner fra ulike fagområder og tilrettelegge for utvikling av studieprogram på tvers av fag og fakulteter. Dette inngår også i UiBs utviklingsavtale med Kunnskapsdepartementet: «Den faglige bredden i utdanningstilbudet videreutvikles som et fortrinn for studentene som kan tilegne seg kunnskap fra et mangfold av fagområder og med økt mulighet for faglig valgfrihet. Utdanningstilbudet skal utvikles med større muligheter til tverrfaglig sammensetning av studieemner.»

Videre arbeid med å tilrettelegge for faglig bredde i utdanningene

Ferske tall viser at den største tverrfaglige studentutvekslingen skjer mellom HF, SV og PS. Tallene bekrefter også at bachelorstudentene fortsatt tar de fleste av sine frie studiepoeng ved eget fakultet og innenfor eget utdanningsområde. Tabellen nedenfor viser bachelorstudenter på alle studieprogram ved UiB som startet mellom 2016 og 2020, og som har fullført sine studieprogram.

Studentens valg av frie emner i bachelorprogrammet (kull 2016-2020):

Studentens fakultet	Emnets fakultet						
	HF	JUR	KMD	MED	MN	PS	SV
HF	74 %	<1%	1 %	<1%	2 %	6 %	17 %
KMD	9 %		87 %		<1%	2 %	2 %
MN	2 %	<1%	<1%	1 %	88 %	2 %	7 %
PS	12 %	2 %	1 %	<1%	1 %	76 %	7 %
SV	18 %	1 %	<1%	<1%	4 %	12 %	65 %

Sammenholdt med ambisjonene i UiBs strategi og utviklingsavtale, fremstår tallene som beskjedne og representerer et klart utviklingspotensial. Nettsiden med [åpne emner](#) synes å ha hatt liten effekt.

Det er viktig at UiB arbeider videre for å oppnå sine strategiske ambisjoner på dette punktet og for å

- møte studentenes ønske om tverrfaglighet på en tydeligere måte og hjelpe studentene med å ta gode faglige valg
- sikre mulighet for faglig bredde i utdanningene, samtidig som godt faglig innhold
- hjelpe studentene med retning og meningsfylt innhold i de valgfrie studiepoengene

I dette arbeidet kan Utdanningsutvalget vurdere

- å etablere en mer helhetlig ordning for emnevalg på tvers av fakultetene
- en tydeligere ordning for å kvalifisere til flere masterprogram.

Et slikt arbeid kan omfatte alle fakultet eller enkelte fakultet. Mulige fremgangsmåter kan være å etablere piloter for samarbeid mellom noen fakultet. Det er viktig at slike ordninger ikke går på tvers av studentenes mulighet til fritt å velge fag og fagsammensetning.

Saken legges fram for Utdanningsutvalget til drøfting.

Sak 04/24 Revisjon av opptaksforskriften

vedtakssak

Til: Universitetets utdanningsutvalg
Fra: Studieavdelingen
Møte: 7. Februar 2024

Bakgrunn

Studieavdelinga (SA) gjennomfører med jamne mellomrom ei revisjon av [opptaksforskrifta til UiB](#). SA sendte før jul ut ei høyring til fakulteta med forslag til endringar av forskrifta. Høyringsfristen vart satt til 19. Januar.

Bakgrunnen for denne høyringa er:

- Behov som er melde frå fakulteta og diskuterte i Utdanningsutvalet ([Sak 51/23](#))
- Endringar i den sentrale opptaksforskrifta, som UiB er bunden av [Forskrift om opptak til høgare utdanning](#).
- Behov for opprydding av enkelte føresegner knytt til covid-19 og flyktningeopptak
- Meir merksemd om problemstillingar knytt til IT-tryggleik og eksportkontroll (kunnskapsoverføring).
- Eit ønske om ei meir fleksibel tilnærming til forskriftsendringar i framtida.

Endringsforslaga som vart sendt på høyring blir her presenterte paragraf for paragraf. Bakgrunn og grunngjeving for kvart forslag er omtala kort. Høyringsbrevet og innspel frå fakulteta er vedlagt i sin heilheit.

Informasjonstryggleik og eksportkontroll

Forslaget er meint å synleggjere plikter som UiB allereie er bundne av gjennom ulike nasjonale regelverk. Avsnittet om eksportkontroll gir heimel til å nekte opptak dersom studentstatus ved vedkomande studieprogram vil kome i strid med regelverket om eksportkontroll, i form av ulovleg kunnskapsoverføring.

Forslag til ny føresegn om informasjonstryggleik og eksportkontroll:

§ 7-9 Informasjonstryggleik og eksportkontroll

(1) Opptak skal nektast når UiB sine plikter knytt til identitetsforvaltning krev det.

(2) Søkarar som elles er kvalifiserte skal uansett ikkje takast opp dersom studia ikkje lar seg foreine med universitetet sine plikter knytt til eksportkontroll.

Eigenbetaling/studieavgift for enkeltemne på vidareutdanning

Forslaget går ut på å legge til eit tredje avsnitt om opptaksgrunnlag for enkeltemne som har eigenbetaling/studieavgift. Første avsnitt vil halde fram med å regulere opptaksgrunnlag til enkeltemne *utan* eigenbetaling.

Konsekvensane av denne endringa er at UiB kan «gjenbruke» gradsemne som vidareutdanningsstudium med eigenbetaling, ved å tilpasse gjennomføringa personar i arbeid, til dømes ved å gjere det mogleg å gjennomføre emnet med ei samlingsbasert løysing (også).

Forslag til nytt tredje avsnitt i § 2-3:

(3) For opptak til enkeltemne med eigenbetaling gjeld første avsnitt, i tillegg til eit krav om minst to års arbeidserfaring.

Karakterkrav masteropptaket

Karakterkrav for masteropptak ved UiB vart diskutert av Utdanningsutvalet i møte 7. desember 2023 ([Sak 51/23](#)). Bakgrunnen for saka var at UiB praktiserer ei særeiga tolking av det nasjonale karakterkravet C for opptak til masterstudium. Andre institusjonar, blant anna UiO, NTNU, UiT og HVL, praktiserer eit minimum karaktersnitt på 2,50.

Opptaksforskrifta ved UiB fastset karakterkravet for opptak til masterprogram som «eit vekta gjennomsnitt på minimum karakteren C (3,00)» på den faglege fordjupinga, sjå § 2-2 (3) bokstav e. Dette minstekravet for opptak til masterprogram blei innført i samband med sentraliseringa av opptaket ved UiB i 2018.

Humanistisk fakultet (HF) har heile tida hatt unntak frå forståinga av minimumskravet, og reknar ut minstekravet etter vanlege avrundingsreglar, i spennet mellom 2,50 og 3,49. Matematisk- og naturvitskapleg fakultet (MN) har nyleg fått eit tilsvarende unntak. Bakgrunnen er i begge tilfelle at fakulteta ønsker å kunne rekruttere frå ein større søkarmasse, rekruttere studentar som har bachelorgradar frå andre institusjonar, og vere konkurransedyktige i forhold til masterprogram hos andre institusjonar.

Ordninga i UiB si opptaksforskrift er slik at fakulteta kan søke universitetsstyret om unntak, på vilkår om at unntaksordninga blir evaluert og så lenge unntaksordninga ikkje gjeld lenger enn tre år. Det har ikkje vore meininga at hovudtrekka i opptakssystemet skal regulerast gjennom denne typen unntak, og HF- og MN-fakultetet tar saman opp over 40 prosent av masterstudentane ved UiB.

Utdanningsutvalet drøfta alternative måtar å regulere minstekrav på, i sitt møte i desember 2023 (sak 51/23). Eitt av alternativa er å bruke snittkarakter C definert etter vanleg avrundning, altså 2,50 eller betre. Ei slik endring vil også vere i tråd med det som er dagens praksis ved dei andre store læresteda i Noreg.

UiB ynskjer i større grad å rekruttere søkarar frå andre institusjonar. Søkarane som kjem direkte frå bachelorstudia vil levere søknaden før dei har fullført bachelorgrada. Enkelte vil vere avhengige av svært gode resultat for å vere kvalifiserte ved UiB, og kan samstundes vere temmeleg sikre på at dei kjem inn på tilsvarende studium ein annan stad.

Ved innføringa av eit [nasjonalt masteropptak](#) vil det også vere naudsynt å fastsetje ein felles definisjon av kva eit C-krav er, og ein felles reknemetode. Dette verkar som den mest sannsynlege kursen, og eit nasjonalt forskriftsfesta C-krav vil truleg bli definert som 2,50 og betre.

Forslag om å stryke § 1-2 i forskrifta, og endre § 2-2 (3) bokstav e til:

e. Emna som utgjer den faglege fordjupinga skal ha eit vekta snitt på karakteren C, jf. retningslinjene for utrekning av karakterpoeng i § 5-4.

Forslag om nytt punkt i § 5-4:

(3) For utrekning av C-krav etter § 2-2 (3) bokstav e, skal avrundning skje til næraste heile tal etter vanlege avrundingsreglar.

[Noverande tredje avsnitt blir renummerert, mv.]

Språkkrav til engelskspråklege masterprogram

Eit alternativ for å dokumentere engelskkrav for engelskspråklege masterprogram ved UiB er å ta ein såkalla IELTS-test. I dag er kravet at ein må ha ein «overall band score» på 6.5 for å dekke engelskkravet med ein IELTS-test. Dette inneber at det er snittet som er avgjerande, slik at ein kan ha lågare poengsum på nokre element, så lenge ein veg opp på eit anna. Ei mogleg utfordring med dette er at søkarar kan få opptak sjølv om føresetnadene for å følge eit engelskspråklege masterprogram ikkje er til stades.

Forslaget ovanfor har som føremål å sikre at internasjonale studentar på engelskspråklege masterprogram har tilstrekkeleg språknivå, både skriftleg og munnleg. Studieavdelinga har også fått tilbakemeldingar om svært varierende språkkompetanse hjå studentane som blir tekne opp til slike studium.

Forslag til endring av § 2-1 (4) bokstav b til:

b. International English Language Testing Service (IELTS) med minimum score 6.5 på alle delprøver.

Opptaksforskrifta fastset også at engelskkravet til engelskspråklege masterprogram kan dekkast dersom ein har fullført engelsk frå Vg1 (140 årstimar) med karakter 4 eller betre. Dette kravet gjer det vanskeleg for søkjarar med norsk vidaregåande utdanning å kvalifisere til engelskspråklege masterprogram dersom dei ikkje har karakter 4 på engelsk Vg1 eller betre.

Desse studentane vil ha studert minimum tre år sidan karakteren på vidaregåande skule, og vil i dei aller fleste tilfella ha blitt eksponerte for engelsk gjennom desse studia. Vår erfaring tilseier derfor at sjølv om eit engelsknivå tilsvarande karakteren 4 frå vidaregåande skule er nødvendig for å gjennomføre eit masterstudium på engelsk, så vil karakteren frå vidaregåande skule sjeldan reflektere det faktiske nivået til søkaren.

Vi foreslår derfor å ta bort karakterkravet fullstendig. Alternativet er at studenten vel eit anna studieprogram eller studiestad, eller at vedkomande bruker eit ekstra år på å dokumentere eit engelsknivå vi veit at mest truleg allereie finst.

Forslag til endring av § 2-1 (1) bokstav a til:

a. Engelsk frå Vg1 i norsk vidaregåande skule (140 årstimar)

Fjerning av mellombelse føresegner

Forslaget gjeld fjerning av to føresegner frå opptaksforskrifta, som begge var meint å vere mellombelse: §§ 2-7 og 6-4.

Den første føresegna gjeld dispensasjon frå opptakskrava for flyktningar (§ 2-7).

Departementet innførte ei slik ordning for opptaket i 2022/2023 i samband med invasjonen av Ukraina. Heimelen for å sjå bort frå opptakskrava er ikkje vidareført, og fjerninga av føresegna frå UiB si opptaksforskrift inneber ingen realitetsendring.

Den andre føresegna gjeld moglegheit til å ta opp studentar på masterprogram og PPU, sjølv om dei manglar inntil 15 studiepoeng eller eitt emne av bachelorgrada. Opptaket blir då gjort på vilkår om at grada blir fullført innan ein viss tidsperiode. Unntaket var del av tilpassingar i regelverket som UiB gjorde i samband med koronasituasjonen. Føresegna gjeld etter ordlyden for «opptaket i 2022», og føresegna gjeld derfor ikkje lenger.

Forslag om å fjerne §§ 2-7 og 6-4.

Delegasjon av endringsmyndigheit

Opptaksforskrifta er fastsett av universitetsstyret, og det er styret som vedtar endringane. Samstundes er dei fleste endringane som blir gjort i forskrifta anten for å oppdatere i samsvar med regelendringar frå sentrale myndigheiter (lov og sentrale forskrifter), eller for å gjere mindre justeringar i sakshandsaminga.

I det første tilfelle vil universitetsstyret ikkje ha nokon reell moglegheit til å verke inn på vedtaket, fordi UiB uansett må følge det sentrale regelverket. I det andre tilfellet er saka verken av prinsipiell eller strategisk karakter, og ho vil derfor vere dårleg eigna som styresak. Forslaga i dette dokumentet illustrerer dette på ein god måte, med unntak for karakterkrav for masteropptaket.

Sjølv om myndigheita til å endre forskrifta i mange tilfelle vil ligge hjå rektor med denne endringa, så vil praksisen med å sende endringsforslaga på høyring til fakulteta, mv., halde fram. Høyringssvara vil vere retningsgivande i vurderinga av om forslaget ikkje er *mindre viktig*, og dermed om saka skal leggest fram for universitetsstyret. Det matematisk-naturvitenskaplege fakultetet har spela inn at fakulteta må høyrast om slike endringar, og det er lagt inn ei setning som tydeleggjer dette, samanlikna med forslaget som blei sendt på høyring.

Forslag til nytt fjerde avsnitt i § 8-1:

- (4) Rektor kan vedta mindre viktige endringar i denne forskrifta.
Universitetsdirektøren skal rapportere slike endringar til styret.

Innspel frå fakulteta

Endringsforslaga har vore på innspelsrunde til fakulteta og har hatt moglegheit til å gje innspel. Basert på innspela er det ei generell støtte hjå fakulteta til forslaga som er lagt fram i denne saka. På nokon punkt har det likevel kome inn innspel:

- Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet støtter forslaget til at rektor skal kunne godkjenne enkelte endringar i forskrifta, men meiner at formuleringa “mindre endringar” er uklar og bør omformulerast. Fakultetet påpeikar vidare at det er viktig at det gjennom forskrifta bør sikrast at fakulteta alltid får anledning til å uttale seg om endringsforslag. Dette innspelet er ikkje innarbeidd i framlegget til endringsforslaget.
- Det samfunnsvitenskapelige fakultet er skeptiske til endringsforslaget om eigenbetaling/studieavgift for enkeltemne på vidareutdanning. SV påpeikar at to års relevant arbeidserfaring ikkje bør vere eit krav for alle EVU-kurs med eigenbetaling, men at det heller bør inngå i krava til forkunnskap per emne. Dette innspelet er ikkje innarbeidd i framlegget til endringsforslaget.
- Det samfunnsvitenskapelige fakultet støtter forslag om endring av karakterkrav for opptak til master, men gjer merksam på at fleire av deira institutt er kritiske til at formuleringa av C-snitt som 3.00 vert endra i forskrifta. SV ser det som hensiktsmessig med ei nasjonal samordning på dette feltet.

Forslag til vedtak:

Utdanningsutvalget ber universitetsdirektøren legge fram sak om endring av opptaksforskrifta, i tråd med diskusjonen i møtet.

UNIVERSITETET I BERGEN

Universitetets utdanningsutvalg

Ephorte: 2024/1855

Sak 05/24 Oppnevning av sentral studiekvalitetskomite

Vedtakssak

Til: Universitetets utdanningsutvalg
Fra: Studieavdelingen
Møte: 7. Februar 2024

Bakgrunn

UiBs kvalitetssystem for utdanning skal sikre at UiB ivaretar sitt ansvar for kvaliteten i eksisterende studieprogrammer og ved etablering av nye studier. 31. august er den årlige fristen for å søke om oppretting av nye studieprogrammer. Etter fristen gjennomføres det normalt ett vurderingsmøte i studiekvalitetskomiteen. Oppretting av nye erfaringsbaserte program, kan gjennomføres i vårsemesteret.

Etablering av nye studieprogrammer håndteres av følgende sentrale instanser:

- UiBs sentrale læringsdesigngruppe veileder og følger opp fagmiljøene i prosessen med utforming av nye studieprogram.
- Den sentrale studiekvalitetskomiteen vurderer de endelige søknadene om oppretting av studieprogrammer, og gir sin anbefaling om akkreditering til Utdanningsutvalget.
- Utdanningsutvalget gir sin anbefaling til styret.
- Styret fatter endelig vedtak om akkreditering, slik at nye studieprogram kan lyses ut.

Den sentrale studiekvalitetskomiteen for 2024/25

Det sentrale studiekvalitetskomiteen skal ha representanter fra flere fakulteter, og både faglig og administrativ ledelse skal være representert. Komiteen skal også ha to studentrepresentanter, og en representant for universitetspedagogikk. I tillegg oppnevnes det et eksternt fagkyndig medlem for hver søknad som skal vurderes.

Medlemmene oppnevnes for to eller tre år, slik at vi sikrer godt overlapp i komiteen. For 2024/2025 foreslås denne sammensetningen:

Marit Øilo, visedekan for utdanning ved Det medisinske fakultet. Leder for komiteen.
(velges for tredje år)

Knut B. Hidle – visedekan for utdanning ved SV (ny – velges for to år)

Bianca Cecilie Nygård – studiesjef ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet
(ny – velges for to år)

Lucas Jenø, førsteamanuensis ved Institutt for pedagogikk (velges for tre år)

To studentrepresentanter – oppnevnes av Studentparlamentet våren 2024

Ida Fauskanger, Studieavdelingen, sekretær for komiteen

Ekstern fagfelle på områder der det skal utarbeides nytt studieprogram – oppnevnes etter søknadsfristen 31. august.

Forslag til vedtak:

Utdanningsutvalget vedtar sammensetning av studiekvalitetskomiteen for vurdering av søknader for utlysning i 2025, slik det fremgår av saken.

UNIVERSITETET I BERGEN

Universitetets utdanningsutvalg

Ephorte: 2024/1856-1

Sak 06/24 **Kriterier for tildeling av insentivmidler 2024
og 2025**

Vedtakssak

Til: Universitetets utdanningsutvalg
Fra: Studieavdelingen
Møte: 7. Februar 2024

Bakgrunn

Utdanningsutvalget har vedtatt retningslinjer for insentivordningen for studiekvalitet. For 2024 er det satt av 1 250 000 kroner til ordningen, som inkluderer 100 000 kroner til årets Uglepris.

Insentivmidlene skal benyttes til å støtte utviklingstiltak som bidrar til økt studiekvalitet og økt gjennomføring. Retningslinjene for tildeling er beskrevet på [nettsidene våre](#).

Kriterier for tildeling

UiBs ambisjoner for utvikling av utdanning av høy kvalitet fremgår av strategien for 2023-2030. Insentivmidlene kan tildeles prosjekter som bidrar til å fremme de strategiske målene, og som bidrar til kvalitetsutvikling og kvalitetssikring i utdanningene. Basert på [prioriteringene Utdanningsutvalget har gjort for studiefeltet i 2024](#), er følgende tema spesielt aktuelle for tildeling i 2024 og 2025:

- Prosjekter som legger til rette for tettere kobling mellom forskning og utdanning, spesielt på bachelornivå.
- Prosjekter som har fokus på studentaktiv læring og alternative vurderingsformer.
- Redesign av masterprogram som bidrar til at UiB utdanner flere masterkandidater.
- Prosjekter som fører til bedre kontakt mellom studenter og arbeidslivet.

De foreslåtte kriteriene skal gjelde for både 2024 og 2025.

Frist for å søke insentivmidler er **22. mars 2024**, og frist for å nominere til Uglepris er **31.mai 2024**. Etter vedtak i Utdanningsutvalget, sendes det informasjon om utlysning til fakultetene.

Forslag til vedtak:

Utdanningsutvalget vedtar de foreslåtte tildelingskriteriene for insentivmidlene 2024 og 2025.